

“LA SALUT EN EL MIL·LENNI”

Mostra de films i fotografies

Objectiu 5: MILLORAR LA SALUT MATERNA

Mon enfant, ma soeur, songe à la douleur

Fill meu, germana, somia amb el meu dolor

Direcció: Violaine de Villers

Historia de Rosa

Direcció: Florence Jaugey

Campanya organitzada per:

Amb el suport de:

Mon enfant, ma soeur, songe à la douleur, Violaine de Villers

Fill meu, germana, somia amb el meu dolor

Direcció: Violaine de Villers

Producció: Isabelle Christiaens, Patrick de Lamalle. França, 2005

Guió: Violaine de Villers

Muntatge: Dominique Vos

Durada: 53 minuts

Filmografia:

La fadeur sublime... (1983); *Place de Londres, l'ombre des couleurs* (1984); *Monsieur S. et Madame V.* (1989); *Mizike Mama* (1992); *La tête à l'envers* (1993); *Rwanda, paroles contre l'oubli* (1996); *Revivre* (1996); *Ô couleurs* (1997); *Le vent de Mogador* (1999); *Filigrane* (2003); *Mon enfant, ma soeur, songe à la douleur* (2005); *Mon jardin dévasté* (2005).

La Khalia Diallo és una dona senegalesa emigrada a Bèlgica que, com moltes dones del seu país, ha patit una de les més greus mutilacions sexuals, la infibulació.

El 1982 va fundar a Brussel·les l'associació GAMS (Groupe femmes pour l'Abolition des Mutilations Sexuelles et autres pratiques affectant la santé des femmes et des enfants) per prendre consciència i lluitar contra el que considera un atemptat a la integritat física de les dones, a la seva dignitat i al seu dret al plaer.

Massa sovint, a l'hora de testimoniar les històries de dolor i de violència exercides vers les dones s'opta per mostrar explícitament l'horror –seguint l'analogia visible=veraç–, però Villiers qüestiona aquestes formes de representació que utilitzen el dolor com a espectacle i utilitza la paraula com a forma privilegiada del testimoni i com a suport de la informació que vol transmetre. La finalitat que pretén no és produir un impacte emocional que s'esgoti en la seva mateixa intensitat, sinó produir una reflexió i mobilitzar les nostres capacitats per transformar les coses.

Violaine de Villers pren distància a partir de l'explicació objectiva de les conseqüències de les mutilacions. La descripció detallada, objectiva i pedagògica de les diverses mutilacions que pateixen les dones contrasta amb la brutalitat de les pròpies pràctiques. De la mateixa manera aplica aquesta distància quan la càmera recull el testimoni de les dones mutilades. El seu dolor es fa visible a través de les paraules que pronuncien i d'aquelles que hem sentit en les explicacions mèdiques.

L'escissió i la infibulació són procediments que atempten contra la salut de les dones. Les complicacions immediates poden donar lloc a hemorràgies, infeccions, lesions d'òrgans veïns, retenció urinària, etc. Algunes de les seqüeles tardanes estan molt relacionades amb la sexualitat i amb futurs problemes obstètrics. És clar que hi ha una alteració en la sensibilitat i la resposta sexual. Un clítoris mutilat ja no és un punt de plaer sexual i, amb la infibulació, l'obertura és tan petita que no permet el coït.

La infibulació impossibilita exàmens mèdics adequats durant l'embaràs i sense l'ajuda necessària la vida de la mare i el fill corre perill en el moment del part. Tot i les cures, sempre hi ha risc de laceracions perineals i d'infeccions pelvianes i, segons diversos estudis, els nadons fills de dones infibulades poden patir un major dolor fetal i molts no superen el part. Per aquest motiu es practiquen més cesàries en dones mutilades. La infibulació es practica a Djibouti, Egipte, algunes zones d'Etiòpia, Mali, Somàlia i el nord del Sudan. S'estima que més de vint milions de dones i noies són víctimes d'aquesta pràctica en el continent africà. L'escissió també existeix a Indonèsia, Malàisia i el Iemen.

Violaine de Villers va néixer a Brussel·les el 1947. És llicenciada en política econòmica i social, així com especialista en mitjans de comunicació audiovisual i aspectes interculturals. Ha dedicat també molts esforços a reconstruir una imatge positiva del món africà en els mitjans audiovisuals.

Historia de Rosa, Florence Jaugey

Direcció: Florence Jaugey
Producció: Florence Jaugey.
Nicaragua, 2005
Guió: Florence Jaugey
Muntatge: Gerardo Arce
Durada: 30 minuts

Filmografia:

Retrato de La Paz (1990); *La hora de los generales* (1992); *Muerte de miedo* (1992); *El que todo lo puede* (1997); *Cinema Alcázar* (1997); *El día que me quieras* (1999); *La isla de los niños perdidos* (2001); *Historia de Rosa* (2005); *De niña a madre* (2006).

El febrer de 2003 Nicaragua va viure pendent de la tràgica experiència de Rosa, una nena de 9 anys que, mentre vivia amb la seva família a Costa Rica, va ser violada i va quedar embarassada. La seva història va produir una forta repercussió social des del moment en què les institucions de Costa Rica van organitzar una campanya obstinada a fer néixer un nadó que posava en perill la vida de la Rosa, desautoritzant la pròpia llei costa-riquenya, permissiva amb l'avortament quan la salut de la mare està en joc.

El seriós enfrontament entre diversos sectors de la societat nicaragüenca que va suposar el cas de la Rosa va empènyer Florence Jaugey a rodar un documental construït com a crònica del que va ocórrer i del debat que es va generar. El recull d'entrevistes i opinions és un exercici idoni per mostrar les contradiccions, les conveniències i les hipocresies d'uns discursos que sovint s'allunyen de la realitat i en perden la perspectiva. No s'ha d'oblidar que la Rosa va ser violada quan tenia 9 anys i que aleshores, al 2003, les lleis de Costa Rica i Nicaragua permetien el que es coneix com a "avortament terapèutic", el dret d'avortament en condicions de risc. La Rosa i la seva família, amb el suport de diverses organitzacions en defensa dels drets humans, van haver d'enfrontar-se a l'opinió pública, a l'església i als governs de dos països, que no només no van processar el violador, sinó que van organitzar una campanya per impedir que se li practiqués un avortament.

Els agents protagonistes d'aquesta història són retratats amb gran respecte i totes les veus intervenen en el documental. És gràcies a aquesta perspectiva, transparent i plural quan la denúncia de Jaugey assoleix una lectura incontestable i contribueix a la reflexió sobre el que socialment s'associa a la maternitat.

El fet més sorprenent és que tres anys després d'aquest succés, l'Assemblea Nacional de Nicaragua va aprovar, el 26 d'octubre de 2006, una mesura legislativa que prohibeix l'avortament en tots els seus supòsits, inclosa la violació. La nova llei sosté que un elevat nombre de dones nicaragüenques amb embarassos ectòpics, eclàmpsia, cardiopaties, leucèmia, càncer, tuberculosi, o altres malalties que posen en risc la seva salut i les seves vides durant la gestació, no podran accedir a l'avortament terapèutic dins del sistema de salut del país. La mesura deixa igualment en situació de desprotecció mèdica i legal els i les professionals de la salut (especialment de ginecologia i obstetrícia) que atenen les dones.

Florence Jaugey ha treballat com a actriu, productora i realitzadora a França, Mèxic i Nicaragua. El 1990 va fundar en aquest país la productora Camila Films, a través de la qual ha dirigit nombrosos documentals i curtmetratges de denúncia que li han valgut el prestigi de la crítica i el públic internacionals.